A°. 1833. N°. 85.

DONDERDAG DEN 24sten OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 22sten dezer, de Nd. Am. Brik *Rapid*, Kapt. R. LE CRAW, naar New-Burrij-Port; lading: 311 vaten Malassie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN

AMSTERDAM, 26 *Augustus*. Extrakten uit de Engelsche Dagbladen van 24 en 25 Augustus.

Morning Chronicle: De Maarschalk Bourmont heeft Oporto den 7den des avonds met ongeveer 12,000 man (hier onder begrepen de afdeeling van den Generaal Clouet, verlaten; binnen 7 of 8 dagen kan deze magt te Santarem aankomen. Van Santarem zal hij naar Lissabon, vermoedelijk langs den Taag, op den weg naar Villa Franca voortrukken, waardoor hij de geheele magt zijner ruiterij op de regterzijde houden kan. Deze marsch kan, zoo er geene beletselen tusschen beide komen, binnen twee dagen volbragt worden, zoodat men berekent, dat hij op den 18 of 20sten voor Lissabon zijn kan; te meer, daar de Maarschalk in persoon schijnt vooruitgegaan te zijn, ten einde de noodige schikkingen voor de operatien zijner geheele magt bij hare aankomst, te maken.

Sun: Dezen morgen (Vrijdag) hebben wij den volgenden brief uit Lissabon dd. 12 Augustus ontvangen: »Er heerscht op dit oogenblik eene groote verwarring in Lissabon, want te midden onzer feestvieringen, en terwijl er nog geene voorbereidselen voor de verdediging der stad zijn gemaakt, hoewel er 19 dagen sedert hare inneming door de constitutionnele troepen verloopen zijn, ontvangen wij eensklaps het berigt, dat 8,000 Miguellisten van voor Oporto werkelijk tot Coïmbra voortgerukt zijn en zich met omtrent 6,000 man onder den Hertog van Cadaval, de vlugtelingen uit Lissabon, vereenigd hebben.

»Een bataljon is naar Villa Franca gezonden, eenige anderen naar Torres Vedras, en men verwacht dat de Hertog van Terceira, binnen 3 à 4 dagen, met 3000 à 4000 man geregelde troepen zal uitrukken. In dat geval zal de stad aan de bescherming van 7 a 8000 burgers overgelaten worden, met welke organisatie onlangs eerst een begin gemaakt is. Ziedaar den tegenwoordigen toestand van Lissabon!

Den 27sten. De *Sunday Times* verzekert dat het Engelsche Ministerie Zaturdag het berigt heeft ontvangen, dat er binnen kort te Gorlitz eene zamenkomst der Keizers van Rusland en Oostenrijk en van den Koning van Pruissen zal plaats hebben, welke conferencie gemeld dagblad de vereeniging der despoten noemt.

Den 30sten. — De Engelsche Dagbladen deelen het volgende supplementaire en ophelderend artikel mede van Art. VIII der overeenkomst gesloten tusschen de Hoven van Groot-Brittanje, Beijeren, Frankrijk en Rusland, nopens de souvereiniteit van Greikenland:

»De Hoven van Groot-Brittanje, Beijeren, Frankrijk en Rusland, het nut erkennende om beter den zin en de bepalingen vasttestellen van art. VIII der overeenkomst gesloten tusschen voornoemde Hoven te Londen den 7den Mei 1832, zijn overeengekomen als volgt:

»Het erfgoed op de koninklijke kroon en waardigheid in Griekenland in de linie van Prins Otto van Beijeren, Koning van Griekenland, alsmede in de linien zijner jongere broeders de Prinsen Luitpold en Adalbert van Beijeren, welke door art. VIII der overeenkomst van 7 Mei 1832 aan de linie van Prins Otto eventueel gesubstitueerd worden, zal overgaan op het *mannelijk oir*, bij regt van eerstgeboorte.

»De vrouwen zullen dan alleen tot de Grieksche kroon geroepen worden wanneer het mannelijke oir in alle de drie voormelde linien van het huis van Beijeren geheel ontbreekt; en voor dit geval is het bepaald dat de koninklijke kroon en waardigheid in Griekenland zullen overgaan op die Prinses, welke de naaste bloedverwante van den laatsten koning van Griekenland is.

»Wanneer de Grieksche Kroon op het hoofd eener vrouw overgaat, zal de wettige mannelijke nakomelingschap dezer vrouw de voorkeur hebben boven de vrouwelijke, en den troon van Griekenland bij regt van eerstgeboorte beklimmen. In geen geval zal de Grieksche kroon op hetzelfde hoofd met de kroon van een ander land kunnen vereenigd worden.

»Het tegenwoordige supplementair en ophelderend artikel zal dezelfde kracht en waarde hebben, als of hetzelve woordelijk zich in de overeenkomst van 7 Mei 1832 bevond. Het zal geratificeerd en na ratificatiën zoo spoedig mogelijk uitgewisseld worden.

»Gedaan te Londen, den 30sten April 1833.
(*get:*) »PALMERSTON, TALLEYRAND.
»LIEVEN, en A. de CETTO."

Den 29sten.— Extrakten uit de Belgische dagbladen van 28 en 31 Augustus.

Emancipation: De Conferentie zal aanstaanden Maandag voor het laatst vergaderen, om te trachten de verschillen tusschen Belgie en Holland geheel af te doen.

Den 30sten. — Wij hebben heden belangrijke berigten van Frankfort ontvangen. De Hooge Bonddag zonde zich in eene en dezelfde zitting met twee belangrijke zaken bezig gehouden hebben. De eerste betreft de Luxemburgsche kwestie; Pruissen, Oostenrijk en nog twee der Bondstaten moeten verklaard hebben dat de Hooge Bondsvergaring te dien aanzien geene transactie aangaan kan, en dat hare regten tot het uiterste zullen moeten ondersteund worden. Men heeft er ook van gesproken om gevolmagtigden der Bondsvergadering naar de Londensche Conferencie te zenden.

De benoeming had echter niet plaats, om dat, zoo men zegt, zich eene andere zwarigheid opgedaan heeft, namelijk om te weten van wien deze Gevolmagtigden hunne instruktien te ontvangen hebben, wanneer de Bondsvergadering niet bijeen is of wanneer de eene of andere gebeurtenis den aard der instruktien, welke zij vóór hun vertrek ontvangen hebben, mogt komen te veranderen, de kwestie is hangende geblevon tusschen Pruissen en Oostenrijk.

De tweede kwestie betreft de vermeerdering der Oostenrijksche Pruissische troepen te Frankfort. Dezelve is bijna zonder discussie besloten, niettegenstaande het verzet, dat men van den kant van Frankrijk verwacht; de Gezant van Wurtenberg moet de eenige zijn, welke zich tegen hetzelve verzet heeft. Het voorwendsel voor dezen aanwas van troepen is de zoogenoemde ontdekking te Frankfort, dat de patriotten eene nieuwe poging willen doen om de gevangenen te verlossen.

Den 26sten. — Extrakten uit de Fransche Dagbladen van 24 en 27 Augustus.

Het ministeriële dagblad, het *Journal des Débats* dd. 23 Augustus, bevat het volgende opmerkelijk artikel:

Voor Engeland is de dag gekomen om te verrijzen uit den vergeten toestand waartoe de getrouwe naleving van deszelfs onzijdigheid hetzelve doemde. Lord William Russell, eenmaal te Lissabon aangekomen, en zijne geloofsbrieven overhandigd zijnde, daagt eene Engelsche vloot in de Taag op, verschijnt een Engelsch leger in Portugal tegen alle bedreiging van aanval. Ziedaar de noodzakelijke gevolgtrekkingen der traktaten die Portugal aan Engeland verbinden, en men herinnert zich nog hoe de heer Canning dezelve begreep en volvoerde.

Frankrijk, alleenlijk daardoor dat hetzelve de handelingen van Engeland goedkeurt, geeft aan dezelve al het gezag van deszelfs plegtige bekrachtiging; het deinst niet terug van voor eenig mogelijk gevolg der gebeurtenis, aan welke hetzelve zijne verantwoordelijkheid verbindt.

De Portugesche kwestie is heden voor Engeland, wat de Belgische kwestie voor Frankrijk is geweest. Men kent den uitgang der tweede; die der eerste laat zich vermoeden.

Europa, wij zijn er zeker van, zal ook begrijpen dat er voor het algemeen vredebehoud nog een offer wordt vereischt; dat offer beteekent niet veel, het is Don Miguel. Europa, hetwelk hem op den troon zelfs niet heeft erkend, zal zich niet in beweging stellen om hem, na zijnen val, weder op te rigten.

Den 29sten. Het *Journal des Débats*, overnemende een artikel uit de *Cöllnische Zeitung*, welke het regt van den Koning van Holland op de geheele provincie van Luxemburg betoogt, laat de volgende aanmerking op dit artikel volgen:

»Belgie houdt Luxemburg bezet uit kracht van een traktaat, dat geheel Europa kent; het zal deszelfs wettig eigendom behouden."

Den 27sten. — De *Leidsche Courant* deelt het volgende berigt mede: Wij vernemen heden de treurige tijding van het afsterven van een onzer waardige Hoogleeraren in de Godgeleerdheid, den Hooggeleerden Heer Lucas Suringar. Reeds in vorige jaren had zijne gezondheid veel te wenschen overgelaten, doch bijzonder in den laatsten tijd had dezelve zich in eenen ongunstigen staat bevonden en hem menigmaal belet zijne gewone bezigheden waar te nemen. Van deze onpasselijkheid echter eenigzins wederom hersteld, en zich bij gelegenheid der vacantie naar Amsterdam begeven hebbende, mogt het hem niet wederom te beurt vallen zijne hem aan deze Hoogeschool opgelegde taak te hervatten. Hij bezweek in laatstgemelde stad den 24sten dezer, in den ouderdom van 62 jaren.

Den 29sten. — De *Frankf. O. P. A. Zeitung*, bevat het navolgende uit Zürich, dd. 18 dezer: Tot de onbegrijpelijkheden der nieuwe diplomatie behoort voorzeker en voor alles de werkeloosheid der Europesche Kabinetten met opzigt tot de jongste gebeurtenissen in Zwitserland. Sedert drie jaren is dit land, hetwelk zoo gelukkig, vrij en kalm als welligt geen ander was, aan den moedwilligsten tuimelgeest ten prooi gegeven, een ernstig waarschuwend voorbeeld voor alle staten, om hen te leeren dat niets de revolutie meer stuit, zoodra de regering te zwak wordt, om de opruijing en de misleiding der volksmassa te beletten. De Europesche Mogendheden hebben Zwitserland als zelfstandige staat erkend, onder beding dat hetzelve uit 22 souvereine en ondeelbare kantons zoude bestaan. Blijkbaar echter zijn deze

grondbepalingen reeds meermalen verlet geworden; de souvereiniteits-regten van verscheidene kantons werden met voeten getreden, in velen derzelven de scheiding geweldadig bewerkstelligd, en eindelijk alle maatregelen ter invoering van een centralisatiestelsel getroffen. Daar echter geen kanton klagten indiende, en het centralisatie-ontwerp nog niet tot stand kwam, bleven de Mogendheden de zaak nog altijd tijdelijk aanzien. Thans echter zijn de omstandigheden van eenen geheel anderen aard. Door de jongste gebeurtenissen in Schwyz en Basel zijn de laatste dammen, die aan den revolutiegeest nog eenigen weêrstand boden, doorgestoken. De propaganda heeft volkomen gezegevierd, en haar staat niets meer in den weg om Zwitserland tot de versterkte Burgt te maken van uit hetwelk zij geheel Europa kan beoorlogen. Reeds is het der drukpers gelukt, door logenen, laster en ophitsingen, alle begrippen te verwarren, en het anders achtbare Zwitsersche volk te demoraliseren. Wilder dan ooit zet zij thans haar heilloos bedrijf voort. De weinige bladen die nog het vernielend wangedrocht bestrijden, zijn ontmoedigd of tot zwijgen gebragt. De persoonlijke meeningen worden tijrannisch vervolgd, te Bern is sints geruimen tijd eene geheime policie in werking, die zelfs brieven onderschept en opent.

Wie niet inziet dat Zwitserland de ontvlammingshaard en de eigenlijke werkplaats der algemeene omkeeringsfactie geworden is, leze de Zwitsersche dagbladen, leze de verhandelingen der Groote Raden en van den Landdag. In de aanzienlijkste kantons hebben reeds sints lange de radicalen alle magt, en onbewimpeld werken zij hunne plannen uit; doch thans ook bieden andere kantons hun de hand, als daar zijn: Bünden, Tessin en zelfs Geneve, zonder den brand ten hunnent te kunnen verhoeden. Stuitend voor het menschelijk gevoel zijn de geweldaden, die, in den overmoed des overwinnaars, over Schwyz en Basel besloten werden, sedert beiden zich in de armen van den Landdag moesten werpen, — over Schwyz, de wieg en bakermat der Zwitsersche vrijheid; over Basel, hetwelk, met zijnen door gestrenge spaarzaamheid verworven rijkdom, iedere voor het algemeen nuttige onderneming steeds ruimschoots ondersteunde. Beide deze kantons worden door troepen verdrukt, beiden moeten zij door vernederingen in het stof vertreden worden. Zonder te letten op de billijke tegenvoorstellingen der stad, zonder acht te geven op de regten en verlangens van zoo vele gemeenten, die met de stad willen verbonden blijven, is zoo even voor Basel de afscheiding besloten geworden. De Kommissarissen zelven drongen op vermindering der troepen aan; zij zelven verklaarden dat in de stad orde, en slechts op het land verzet heerschten; de Landdag-Praeses verklaarde dat nog bij lange na niet geschied was, wat de vereeningen begeerden — en de bezetting werd nog vermeerderd! Gedwee als lammeren verschenen gister Baseler afgevaardigden bij den Landdag, doch naauwelijks vertoonden zij zich ter vergadering, of de Gedeputeerde van Bern verliet dezelve met de verklaring: hij wilde niet naast leden zitten die aan Hoogverraad schuldig waren; en zij moesten weder vertrekken nadat hun het besluit was aangekondigd, dat geene andere dan stadgezanten werden toegelaten en wèl niet anders dan na ten plegtigste te hebben verklaard, dat de stad elk Landdag-bevel (het moge brandschatting of menschenleven eischen) bij voorbaad gehoorzaamt; en dit, en zoo veel meer wat nog verordend wordt, moet Basel, moet Schwyz dulden, indien geene vreemde Mogendheid zich spoedig voor de mishandelden in de bres stelt.

Het woord is er nu uit, en wordt dagelijks herhaald. Alles moet slag op slag overwonnen en vervolgens een centraal geweld ingevoerd worden. En wat zoude wel de factie in haren stormmarsch naar de alleenheerschappij ophouden kunnen? Ook wordt nog het vraagstuk behandeld, wat dit kleine land voor geheel Europa zijn zal. Zwitserland, onbekwaam, zoo als het was, om aan eenigen oorlog deel te nemen, onbekwaam om zich aan éénen staat aan te sluiten, en sterk tot deszelfs verdediging door zijne ligging, was een belangrijk element tot het handhaven van den vrede. Zwitserland zal in het vervolg een bolwerk voor Frankrijk en deszelfs vassal worden; eene verzamel- en stapelplaats voor alle oproerigen der naburige staten; de werkplaats voor de omwentelings-plannen der Proganda en een volkaan, die alle de staten van het westelijke Europa zal doen instorten.

(*Nieuwe Amsterd. Cour. en Alg. Handelsb.*)

BREDA, 23 *Augustus*. Vroeger hebben wij, en met ons andere Nederlandsche dagbladen, aangetoond, welke middelen de fransche en engelsche kabinetten bezigden, om, zoo het mogelijk was, de hollandsche natie van haar gouvernement af te scheiden. Wanneer men, tot bereiking van een zeker doel, zich groote opofferingen moet getroosten, is er niets, wat de menschen ligter ontmoedigd en hun wantrouwen geeft omtrent de aangewende middelen, dan gedurige teleurstelling eener steeds hooger opgevoerde verwachting van eene gelukkige uitkomst. Dat wisten onze vijanden in de londensche conferentie, en daarvan hebben zij zich listiglijk tegen ons bediend. Eerst, door telkens nieuwe moeijelijkheden aan de onderhandelingen in den weg te leggen, door nota's en thema's in het licht te geven, waarbij die vertragingen aan ons gouvernement werden toegeschreven, dacht men, zoude men de hollandsche natie vermoeijen en tegen haar gouvernement in beweging brengen. Dit gelukte echter niet, maar intusschen werd de koophandel met Belgie belemmerd, en werden de bronnen van dat land uitgeput. Er moest alzoo iets verzonnen worden, waarbij Belgie in staat gesteld wierd, het *status quo* te kunnen uithouden. Er moest dus hoop op eene spoedige en definitive schikking onzer aangelegenheden worden gegeven, om op het Nederlandsche volk nogmaals den invloed van te leurstellingen te beproeven. Wat konde daartoe beter leiden, dan de overeenkomst van 21 Mei, met de zoo hoog opgevijzelde zekerheid van eenen naderenden vrede?

De Conferentie is intusschen wederom vereenigd en heeft haar werk, op het oude getouw gezet, *sauf* de protocollen! Belgie is inmiddels vrij van alle betaling van schuld, heeft eene geheel vrije *Schelde*, en heeft haar leger op bijna de helft kunnen verminderen; terwijl toch een fransch leger aan hare grenzen de wacht houdt. *Talleyrand* en *Palmerston* zijn alzoo wederom geheel vrij, om hunne reeds vroeger gebezigde taktiek te beginnen, nieuwe vertragingen daar te stellen en het nederlandsche gouvernement de schuld daarvan te doen dragen.

Hierbij wordt nu een andere kunstgreep gevoegd. Men poogt namelijk de weinig doorzigtigen wijs te maken, dat alle andere punten van verschil thans geschikt zijn, en dat alleen de bepaling omtrent *Luxemburg* de sluiting van het Eind-traktaat verhinderd. Waar dit op doelt, laat zich ligtelijk begrijpen, maar hoe ongegrond dit voorgeven en hoe weinig men het over de oude geschilpunten eens is, blijkt ten duidelijksten uit de vordering der Belgische gevolmagtigden te *Londen*, die steeds op de volledige uitvoering der 24 artikelen aandringen en daarvan niet willen afgeweken hebben, terwijl zij bij de conferentie steeds gunstige ooren vinden. De slotsom van dit alles is, dat wij, naar menschelijk inzigt, nog verre van het einde zijn; dat Belgie niets beter kan wenschen dat *status quo*, en dat *Talleyrand* en *Palmerston* niet zeer geneigd zullen zijn onze zaken met *Belgie* spoedig tot een einde te brengen, en dat het tot hiertoe niet blijkt, dat de overige leden der conferentie den wil of de geestkracht hebben, den knoop door te hakken. Er staat ons, Noord-Nederlandsche natie, thans eene tweeledige keus te doen, of onwillig te worden, en nieuwe opofferingen te weigeren, dat is, met andere woorden, na drie jaren eene schoone vertooning aan *Europa* geleverd te hebben, na eene schitterende rol, onder de toejuiching der volken, aangevangen te hebben, uit een kleinmoedig mistrouwen op ons zelve, in het middelste bedrijf achter de coulissen ons te gaan uitkleeden, en, nagejouwd en uitgefloten, schaamrood weg te kruipen, zonder ooit weder voor het Europesche publiek de oogen te durven opslaan, of te blijven toonen, dat het *Nederland* niet to doen was om eene ijdele praalvertooning te geven, maar om, kunnen wij al niet als onze voorouders de balans houden van *Europa*, ten minste onafhankelijk te zijn, als zij. Bloodaarts, kwaadwilligen en misleide onnoozelen alleen kunnen het eerste kiezen. De onbezweken *Nederlander* steunt op de oude vaderlandsliefde zijner landgenooten, op het hart zijns konings, op het hoofd zijner staatsmannen, op den arm zijner krijgslieden, en kan daarmede gerustelijk de toekomst afwachten. (*Bred. C.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.